Dnia, 12 sierpnia 2022 r.

Telewizja Polska S.A.

Biuro Dystrybucji

ul. Jana Woronicza 17

00-999 Warszawa

e-mail: slawomir.kurek@tvp.pl

Do Radio Spectrum Policy Group

via: cnect-RSPG@ec.europa.eu

Stanowisko Telewizji Polskiej S.A. w sprawie konsultacji prowadzonych przez RADIO SPECTRUM POLICY GROUP dotyczących RSPG Draft Opinion on the ITU-R World Radiocommunication Conference 2023 (WRC-23)

Telewizja Polska S.A. (TVP) jest telewizyjnym nadawcą publicznym w Polsce, w tym programów rozpowszechnianych wraz z usługami dodatkowymi z wykorzystaniem naziemnej telewizji cyfrowej, prowadzącym działalność na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

TVP z zadowoleniem przyjmuje ogłoszenie konsultacji w sprawie projektu Opinii RSPG dotyczącej Agendy WRC-23. Co do zasady koncepcja przedstawiona w projektowanej Opinii on the ITU-R World Radiocommunication Conference 2023 (WRC-23) jest zbieżna ze stanowiskiem TVP w zakresie, w którym wskazuje na **konieczność zachowania dotychczasowego przeznaczenia pasma poniżej 700 MHz** (zakres 470-694 MHz) **na potrzeby naziemnej telewizji cyfrowej** (DTT) oraz bezprzewodowych środków produkcji (PMSE).

W ocenie TVP jest to bowiem niezbędne dla dalszego istnienia naziemnej telewizji cyfrowej, stanowiącej najbardziej powszechny, demokratyczny i inkluzywny system dystrybucji programów telewizyjnych, łatwo dostępnych nieodpłatnie dla całego społeczeństwa.

Nadchodząca Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna (WRC-23) obejmie plany (pkt 1.5 agendy) przyszłego przeznaczenia pasma poniżej 700 MHz. Decyzja w tym przedmiocie zdeterminuje to, jakie usługi, w jakim wymiarze, będą mogły z niego korzystać. Aktualnie realizowane są ustalenia Światowej Konferencji Radiokomunikacyjnej z 2015 r. (WRC-15), która zdecydowała o przeznaczeniu tzw. pasma 700 MHz (zakres 694-790 MHz) na potrzeby szerokopasmowych usług mobilnych. W rezultacie następuje przeniesienie emisji naziemnej telewizji cyfrowej do niższych pasm częstotliwości. Jest to proces złożony, dotkliwy dla nadawców i pociągający koszty społeczne, związane z koniecznością zmian w sposobie odbioru programów telewizyjnych i problemami dla części społeczeństwa w dostępie do

telewizji. W Polsce ten proces zwolnienia części pasma rozpoczął się w 2020 roku i z końcem czerwca 2022 dobiegł końca. Podobnie za kilka lat realizowane będą ustalenia WRC-23.

Pasmo poniżej 700 MHz (ang. *sub-700 MHz band*), obejmujące częstotliwości w zakresie 470-694 MHz, jest aktualnie wykorzystywane na potrzeby naziemnej telewizji cyfrowej (DTT), a także audialnych systemów bezprzewodowych, takich jak mikrofony bezprzewodowe, tzw. krótkofalówki, określanych zbiorczo „wytwarzanie audycji i wydarzenia specjalne" (ang. *Programme Making and Special Events – PMSE*). Systemy te są niezbędne nie tylko dla nadawców, ale także w działalności teatrów, sal koncertowych, stadionów, festiwali i innej profesjonalnej produkcji treści audialnych lub audiowizualnych.

Istniejące ramy regulacyjne na poziomie międzynarodowym i unijnym uwzględniają te uwarunkowania i pozwalają na dalsze korzystanie z pasma poniżej 700 MHz do tych potrzeb. Jak trafnie określa to motyw 11 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wykorzystywania zakresu częstotliwości 470–790 MHz w Unii, *„sektory DTT i PMSE wymagają (...)* ***długoterminowej przewidywalności przepisów dotyczących dostępności wystarczających zasobów widma, tak by mogły one zapewnić stabilną realizację i rozwijanie takich usług****, w szczególności dla odbiorców bezpłatnej telewizji, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego otoczenia inwestycyjnego, a także osiągnięcia celów krajowej i unijnej polityki audiowizualnej, takich jak spójność społeczna, pluralizm mediów i różnorodność kulturowa*". W ramach sieci DTT w Polsce budowane są obecnie nowe multipleksy z przeznaczeniem na służbę radiodyfuzyjną. Koszty rozwijania tej sieci ponoszą pośrednio również nadawcy, a inwestycje w tę sieć charakteryzują się wysoką kosztochłonnością, która poziom zwrotu osiąga co najmniej po 10 latach.

Tymczasem w związku z WRC-23 pojawiają się niepokojące dla europejskich nadawców publicznych, w tym TVP, postulaty, aby wprowadzić współalokację pierwotną (ang. *co-primary allocation*) niższego pasma UHF dla nadań oraz szerokopasmowych usług mobilnych. Rozwiązanie takie zagroziłoby przyszłości naziemnej telewizji cyfrowej. Naruszyłoby także delikatną równowagę w korzystaniu z pasma poniżej 700 MHz dla potrzeb nadań i PMSE, co istotne dla całego sektora kultury i produkcji treści. Jak wskazują analizy w ramach ITU i UE (RSPG) oraz praktyka, nadania oraz szerokopasmowe usługi mobilne nie mogą działać na tych samych częstotliwościach na tym samym lub zbliżonym obszarze bez powodowania wzajemnych szkodliwych zakłóceń. Geograficzne oddzielenie usług mobilnych i nadawczych wymaga zachowania znacznych odległości (wg EBU – niekiedy do kilkuset kilometrów), co w warunkach europejskich oznaczałoby, że wykorzystanie pasma UHF w jednym państwie wywoływałoby skutki w krajach sąsiednich.

W rezultacie nastąpiłoby wypychanie usług nadawczych i PMSE z pasma poniżej 700MHz (470-694 MHz), po wdrożeniu ustaleń WRC-15 jedynego przeznaczonego dla potrzeb naziemnej telewizji cyfrowej (DTT). W praktyce więc Konferencja WRC-23 zdecyduje o przyszłości naziemnej telewizji cyfrowej w skali całej Europy, w tym także w Polsce.

Należy zaznaczyć, że w ramach dwóch tzw. dywidend cyfrowych, obejmujących najpierw pasmo 800 MHz (zakres 790-862 MHz), a następnie zgodnie z decyzją WRC-15 – pasmo 700 MHz (zakres 694-790 MHz) operatorzy telekomunikacyjni uzyskali dostęp do znacznych zasobów częstotliwości używanych wcześniej do potrzeb nadań. Analizy Komisji Europejskiej (*European Commission Digital Economy and Society Index* – DESI, s. 42-43) wskazują, że całość zharmonizowanego przeznaczenia naziemnych częstotliwości radiowych

zdolnych do świadczenia bezprzewodowo telekomunikacyjnych usług mobilnych wynosi 4340 MHz. Zmiany alokacji pasm używanych dla potrzeb nadań (DTT) i PMSE (w tym zwłaszcza pasma 700 MHz) uzasadniano potrzebą rozwoju usług szerokopasmowych na terenach wiejskich. Cel ten może być osiągnięty najlepiej przez rozwój infrastruktury sieci w ramach przekazanych zasobów częstotliwości, a nie przez dodatkowe pasmo UHF. Ilustruje to sytuacja w Polsce, gdzie przez lata następować będzie zagospodarowanie częstotliwości przekazanych na potrzeby usług szerokopasmowych, w tym budowa infrastruktury, przygotowanie nowych usług. W Polsce przetarg na wybór operatora częstotliwości 700 MHz jest jeszcze w planach. Jak zauważa obrazowo polski regulator rynku medialnego, czyli Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (KRRiT): „*... zostanie ogłoszona przez UKE aukcja, w wyniku której operatorzy telekomunikacyjni uzyskają rezerwacje częstotliwości w zwolnionych pasmach, umożliwiające realizację usług 5G. Pełne udostępnienie usług dostępu do Internetu w tej technologii oznaczać będzie zniesienie większości barier technologicznych i rewolucyjne zmiany na rynku.*" (KRRiT, *Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2021 roku,* s. 90). Co więcej, uzyskane w ramach pierwszej dywidendy cyfrowej częstotliwości, rozdysponowane w Polsce w wyniku przetargu w roku 2015 (tzw. pasmo 800MHz) do dziś nie zostały w pełni wypełnione przez usługi szerokopasmowe, a budowa sieci nadawczych w Polsce oraz w innych krajach jest zaawansowana na bardzo różnych poziomach. Nie ma dostatecznych powodów, aby w braku optymalnego wykorzystania dobra rzadkiego w postaci częstotliwości przekazanych na potrzeby usług szerokopasmowych oraz w braku konieczności przeznaczania na ten cel dodatkowego pasma UHF, wprowadzać kolejne zmiany w spektrum radiowym zagrażające istnieniu naziemnej telewizji cyfrowej.

Stanowisko RSPG będzie mieć tu istotne znaczenie, tak dla ustaleń w ramach Unii Europejskiej na potrzeby WRC-23, jak i następnie dla samych decyzji w ramach WRC-23. Waga utrzymania przeznaczenia pasma poniżej 700 MHz (470-694 MHz) dla naziemnej telewizji cyfrowej i sektora kultury przemawia za jasnym i jednoznacznym stanowiskiem w tym zakresie.

Chcemy podkreślić, że dalsze funkcjonowanie w dłuższej perspektywie naziemnej telewizji cyfrowej, zapewniającej łatwy powszechny dostęp do zróżnicowanego zestawu publicznych i niepublicznych programów jest kwestią o ogromnym znaczeniu społecznym. Inne sposoby korzystania z telewizji pozostaną dla części społeczeństwa niedostępne, w szczególności dla osób starszych i mniej zamożnych, co powoduje zagrożenie wykluczeniem informacyjnym. Naziemna telewizja cyfrowa jest istotna także z punktu widzenia bezpieczeństwa, np. w zakresie informowania i pomocy w sytuacjach klęsk żywiołowych i innych zagrożeń. Pełni wreszcie istotną funkcję w zakresie integracji społecznej. Naziemna telewizja cyfrowa niesie ze sobą także znaczny potencjał innowacji, obejmujący telewizję hybrydową, podwyższony standard rozdzielczości.

Dlatego też TVP z zadowoleniem przyjmuje rekomendację RSPG dla Komisji Europejskiej, aby decyzja WRC-23 w sprawie punktu 1.5 agendy była zgodna z Decyzją (UE) 2017/899 zapewniającą priorytet nadawaniu i wykorzystaniu PMSE co najmniej do końca 2030 r.

Jesteśmy jednakże zaniepokojeni Uwagą w sekcji 4.3.3 Projektu Opinii RSPG, w której stwierdza się, że ten sam cel mógłby zostać osiągnięty poprzez współalokację pierwotną, która powinna zacząć obowiązywać na późniejszym etapie (np. 31.12.2030).

TVP uważa, że przed podjęciem jakichkolwiek decyzji dotyczących przeznaczenia pasma 470-694 MHz konieczny będzie późniejszy przegląd rozwoju technologicznego i rynkowego dotyczącego przyszłego wykorzystania pasma UHF, z uwzględnieniem aspektów społecznych. W związku z tym TVP zwraca się do RSPG o nierekomendowanie współalokacji pierwotnej dla usług mobilnych w paśmie 470-694 MHz na WRC-23 proponowanej w punkcie 1.5 Agendy.

TVP proponuje zatem zmianę brzmienia uwagi w obecnej opinii RSPG w następujący sposób:

„RSPG jest zdania, że wyżej nakreślone zalecenie jest zapewnione poprzez No Change na WRC-23, z ewentualnym punktem porządku obrad na WRC-31. Należy ponadto zauważyć, że stanowisko UE w sprawie tego punktu porządku obrad powinno unikać dwuznaczności."

W imieniu TVP proszę o uwzględnienie przez RSPG naszego stanowiska.

Z poważaniem

Zastępca Dyrektora Biura Dystrybucji TVP

Sławomir Kurek

Elektronicznie podpisany przez Sławomir Kurek
Data: 2022.08.11 21:16:33 +02'00'